

Ardennen 2022

Vrijdag 14 oktober

Dit jaar trekt de wandelclub van de NKBV naar de Hoge Venen in de provincie Luik van België. De meesten zullen wel bekend zijn met de Hoge Venen. Het natuurpark is bijzonder populair onder wandelaars, niet in de laatste plaats vanwege de talloze knuppelpaden. Het park is ook bij de NKBV populair. Het is de derde keer dat we dit gebied bezoeken, eerder al voor een wandelweekend in 2017 en tijdens de winterbivak in 2019.

De wandeling door de hoge venen staat echter pas voor morgen gepland. Als opwarmertje maakt een klein groepje van de deelnemers alvast een tocht langs de stroompjes Sawe en la Statte. We verzamelen in het gehuchtje Solwaster. Helaas heeft één van de deelnemers het plaatsje niet kunnen vinden. Ondanks dat de moderne technologie het ons makkelijker moet maken om van A naar B te komen, zie je dat het nog niet feilloos is.

Wat al meteen opvalt tijdens de wandeling langs de riviertjes is dat de lokale vrijwilligers zich behoorlijk hebben uitgeleefd met het plaatsen van bruggen over beide stroompjes. Later op de kaart tel ik er veertien. Op een afstand van veertien kilometer zijn er dat toch behoorlijk veel.

Langs de Sawe stuiten we op een groot herdenkingskruis. "Marcel Dethiou" 1920 lezen we. Het kruis blijkt te zijn opgericht ter nagedachtenis aan Marcel Dethiou, die het slachtoffer werd van een jachtongeval op 15 november 1920. Zo zie je maar weer, nergens goed voor die jacht. Overleef je WO I, ga je samen met herten en zwijnen ten onder.

Dan begint het echt interessant te worden. Ooit gehoord van Sotés? Vast niet. Het zijn kleine wezentjes, afkomstig uit lapland die vroeger in ruil voor voedsel kleine diensten verrichtten voor de lokale bevolking, zoals kleren verstellen, schoenen lappen en pannen repareren. De grote tafelvormige rotsblok El Marède waar de bewoners etenswaren voor de wezentjes achterlieten ligt er nog. In onze moderne maatschappij waar het goedkoper is nieuw te kopen in plaats van te repareren zijn de Sotés overbodig geworden en uit onze fantasie verdwenen... Er zou ook nog een hol zijn waar de Sotés zouden wonen: lu trô d'sotés. We vinden wel een soort hol, maar zo te zien is er niemand thuis.

Niet veel verder komen we bij Rocher de Bilisse, een indrukwekkende rotspartij van vijfhonderdmiljoen jaar oud. Kort daarna, ongeveer tweehonderdmiljoen jaar, werd de enorme rots door druk van jongere afzettinglagen verticaal opgestuwd. De rotsen pieken tientallen meters omhoog in de vallei van de Statte. Ergens halverwege de rots heeft men als versiering een houten sculptuur van een oehoe geplaatst.

We passeren de Cascade des Nutons; nog meer kleine wezentjes. Nuton is een klein folkloristisch wezen, een soort kabouter of elf, dat zich graag liet zien in de Franse en Waalse Ardennen. Het dal waar we doorheen lopen heeft ook wel iets feeëriek. De kabbelende beek, de fraaie herfstkleuren en

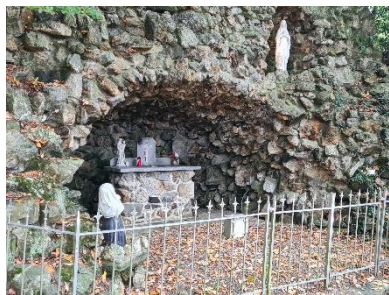

ontelbare paddenstoelen, waarvan de vliegenzwam veruit in de meerderheid is. Als je hier honderden jaren geleden woonde zal de fantasie al snel een loopje met je hebben genomen. De cascade is niet erg indrukwekkend. Op internet circuleren foto's waarop heel wat meer water van de heuvels naar beneden stort dan de twee kleine straaltjes die wij zien.

Met een grote omweg lopen we naar de top van de Rocher de Bilisse, vanwaar we uiteraard een prachtig zicht hebben over de dal van de Statte en de in herfstkleuren getooide boomkruinen. We dalen terug af naar de Statte en keren dan terug naar Solwaster. We komen voorbij een grote platte steen, de Dolmen van Solwaster. Wetenschappers hebben sterke twijfels of de steen daadwerkelijk een deksteen is van een megalithische grafkamer uit het neolithicum. Hij wordt dan ook geclassificeerd als pseudo-dolmen.

Zodra we de bebouwde kom van Solwaster naderen is het wel duidelijk dat we hier in een katholiek gebied zijn; we passeren het ene wegkruis na het andere. Goed materiaal voor de fanatieke verzamelaar. Maar het absolute hoogtepunt is de Grotte Notre-Dame de Lourdes de Solwaster. In 2014 vond hier een wonder plaats toen het Mariabeeldje miraculeus oplichtte. Een duizendtal geïnteresseerden kwam destijds het wonder aanschouwen. Jammer genoeg voert Maria vandaag geen wondertje voor ons op; geen licht, geen traan of andere kwinkslag. Toch blijft Bernadette's blik onverstoort vol adoratie gericht op het beeld van Maria boven haar.

Na al dit moois keren we terug naar de auto en rijden naar de gite Kaleo in Ovat, waar we ons verenigen met de rest van de wandelgroep die langzaam binnendruppelt.

's Avonds gaan we met een deel van de groep naar restaurant Le Petit Mont Rigi en werken daar een heerlijke driegang menu naar binnen. Henk, als ervaren Loire-ganger, zoekt voor ons een bijpassende rode wijn uit. Als toetje nemen we eensgezind iets met 'coing'.

Zaterdag 15 oktober

Miezer is van dat vocht in de lucht waar je in eerste instantie geen last van hebt, maar als het blijft aanhouden wordt je er zeiknat van. En laat nu net vandaag zo een dag zijn. De doodoener 'slecht

weer bestaat niet, alleen slechte kleding' kennen we onderhand wel. Uiteindelijk moet je het daar niet van hebben maar juist van je motivatie. Gelukkig bestaat onze groep uit gemotiveerde doorzetters. Die hebben niet zo'n cliché nodig om op pad te gaan.

Het uitzicht over de Hoge Venen wordt in het begin nog wel beperkt door laaghangende bewolking, maar een tijdje later wordt het uitzicht toch wel beter. We wandelen een stukje over de knuppelpaden langs La Helle, een rivier die nabij Baraque Michel ontspringt en over het plateau van de Hoge Venen stroomt.

Ergens langs de rivier slaan we rechtsaf en duiken een Zone C gebied in, waar je normaal gesproken alleen met gids mag komen. Ik hoor mijn medetochtgenoten druk debatteren over de energiecrisis. Die discussie hoor ik al vaak genoeg en besluit om even het smalle paadje alleen te lopen. Ik voel de verende ondergrond van het veen als ze mij een voor een passeren en terwijl zij verdwijnen over de heuvelrug, voelt het even alsof ik helemaal alleen ben in de Hoge Venen. Een grote gele zee van pijpenstrootjes strekt zich uit naar alle windstreken. Hier en daar steekt een groene of dode naaldboom boven het veen uit. Er is geen ander geluid dan het ruisen van de wind, een enkel stroompje water en soms een onzichtbaar vliegtuig. De bossen op de heuvel aan de overkant van het rivierdal is gehuld in laaghangende bewolking.

We komen weer terug op het knuppelpad langs La Helle. Langs de rivier staan nog enkele grenspalen met een B aan de ene kant en een P aan de andere. Door de eeuwen heen heeft La Helle vaak gefungeerd als natuurlijke grens tussen verschillende staten: Tongeren en Keulen in de Romeinse tijd, de hertogdommen Limburg en Luxemburg in de late Middeleeuwen, en vanaf 1830 tussen België (B) en Pruisen (P).

Langzaamzaam zijn we door de aanhoudende miezer behoorlijk doorweekt en is Baraque Michel een welkome pauzeplaats, waar we even kunnen opwarmen en wat lekkers eten. Daarna gaan we weer opgewekt op pad. De miezer is echter niet minder geworden. De venen gaan geleidelijk aan over in bossen. Gedurende het eerste stuk van dit deel worden we achtervolgd door gepensioneerde soldaten in soldatenkleding, de nationale reserve waarschijnlijk. Dan komen we bij het Croix des Fiancés. Michiel vertelt ons het tragische verhaal dat bij het kruis hoort, over het lotgeval van twee jonggeliefden:

François Reiff en Marie Solheid verlieten op een zondag in januari 1871 het dorp Jalhay. Ze wilden naar Xhoffraix (toen in Pruisen), op zoek naar benodigdheden voor hun huwelijk. Toen zij de vennen binnentrokken, werden ze overvallen door een sneeuwstorm. Een dikke laag sneeuw bedekte de heide waardoor ze de weg kwijtraakten. Pas twee maanden later, toen de sneeuw smolt, ontdekte een Pruisische douanebeambte het lichaam van de jonge Marie. De plek was slechts een paar kilometer van de herberg Baraque Michel. In haar lijfje had haar verloofde een briefje geschoven: "Marie vient de mourir, et moi, je vais le faire." Het lichaam van François was eerder twee kilometer verderop gevonden, ter hoogte van Solwaster.

den, ter hoogte van Solwaster.

Volgens Michiel is het kruis regelmatig vernieuwd en is het kruis dat er nu staat een stuk kleiner dan de vorige. Waarschijnlijk zal na verloop van tijd het kruis steeds verder slinken om uiteindelijk samen met het verhaal van François en Marie voor eeuwig weg te zinken in het veen. Wie weet hoeveel verhalen hier al zijn verdwenen.

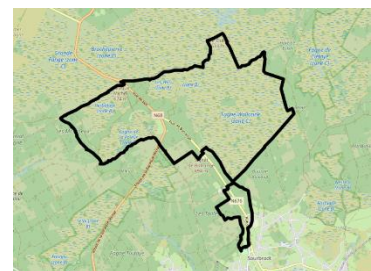
Dan breekt met veel gejuich de zon door en na ongeveer vijf minuten verdwijnt hij weer en begint het gewoon weer te miezeren. We moeten een steile beklimming maken, maar willen eerst nog even schuilen voor de regen. We proppen ons met z'n dertienen in een schuilhut waar we maar net inpassen. Zodra we verder gaan stopt het zowaar met regenen. Het pad dat we volgen ligt zo'n twintig meter hoger dan het riviertje de Polleur, dat er vlak langs loopt. Vanaf het hoge pad hebben we uitzicht over de Fagne de la Poleûr. Voor de veiligheid heeft men hier en daar enkele touwen gespannen langs het steile stuk. Met alle modder is het pad behoorlijk glibberig en is het touw geen overbodige luxe.

We komen langs het hoogste punt van België: Signal de Botrange, zeshonderdvierennegentig meter hoog. Om toch maar de zevenhonderd meter aan te tikken heeft men hier een trap van zes meter gebouwd. En natuurlijk wil iedereen op het trapje staan en bewijs hebben dat we echt zo hoog staan.

Tot slot lopen we in rap tempo door het bos terug naar de gite. Als we daar aankomen begint het net weer te regenen.

Zoals altijd na het wandelen wordt de tochtdata uitgewisseld: afstand, hoogtemeters, stappen en dat soort dingen. We bekijken de vorm van de wandeling op kaart en sommigen van ons menen hierin de contouren van Australië te zien, compleet met Tasmanië in het zuiden. Anderen houden het dichterbij huis en zien hierin Oekraïne, compleet met de Krim. Oordeelt u zelf maar...

Zondag 16 oktober

Vandaag ziet het er naar uit dat het een heel mooie dag wordt.

Onze reisleader heeft weer een zeer mooie tocht uitgezocht. Vanuit de gite trekken we zuidwaarts. Door het mooie weer zien we nu dat de herfst pas echt goed op gang is gekomen. Niet alleen zien we weer duizend-en-een paddenstoelen, ook de bladeren die de kruinen van de bomen en de wandelpaden versieren zijn een lust voor het oog. Dankzij de regenbuien van gisteren zijn veel paden modderig en zitten de schoenen en broekspijpen al snel vol met slijk.

Bij Château de Reinhardstein kijken we of misschien naar binnen kunnen, maar in tegenstelling tot 2017 - toen mochten we nog over het terrein van het kasteel - is het nu afgesloten en kun je er alleen met een gids binnen. Er lopen wat mensen in klederdracht, een duidelijk te-

ken dat er geld verdiend kan worden met kasteelbezoeken.

Via de stuwdam van het Lac de Robertville lopen we om het kasteel heen en gaan dan op zoek naar de neus van Napoleon.

Hoog boven het Warchedal steekt een opvallende rots uit. Hoe de rots aan zijn naam is gekomen is onduidelijk. Blijkbaar zag men in het verleden wel enige gelijkenis met de kokert van L'Empereur. Of het als eerbetoon was bedoeld durf ik te betwijfelen. In ieder geval is het een plek met prachtig uitzicht die veel dagjeswandelaars aantrekt en uitstekend

geschikt is voor leuke foto's.

Bij de Cascade du Bayehon is het een drukte van belang. De negen meter hoge waterval is makkelijk te bereiken vanuit Longfaye. Om bij de waterval te komen moet je ongeveer tien meter afdalen. De meeste mensen blijven boven, maar het is natuurlijk veel leuker om het natuurgeweld van dichtbij te bekijken. Enkele van ons wagen de tocht naar beneden, waar je een onbelemmerd zicht hebt op de watermassa, wat dan weer resulteert in een paar fraaie foto's.

We zetten de tocht voort over zeer modderige paden. Terug bij de gite is het tijd voor afscheid. Bij het vlakbij gelegen Au Petit Creux, de lokale snackbar, drinken we met z'n allen nog iets, evalueren de afgelopen dagen en bedanken uiteraard uitgebreid onze organisator van dit fantastische week-

end. We zijn dan ook heel blij dat hij bereidt is ons volgend jaar weer op sleeptouw te nemen naar een nieuw avontuur in de Ardennen!

Tot slot nog wat foto's van enkele paddenstoelen die wij hebben gezien.

